

2012 Yılı MEB Bütçesi TBMM Genel Kurulu'nda Görüşüldü, Bakan Dinçer Genel Kurula Hitap Etti

Bakan Dinçer'in Konuşması:

Sayın Başkan Değerli Milletvekilleri

Milli Eğitim Bakanlığının 2012 yılı bütçesini görüşlerinize sunarken hepinizi saygıyla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Bütçe ve faaliyetlerimiz hakkında bilgi sunmaya geçmeden önce, Van ilimizde meydana gelen ve başta Erciş ve Van merkez olmak üzere bölgemizde yıkıcı etkilerini hissettiğimiz depremlerde hayatını kaybeden başta öğretmenlerimiz olmak üzere tüm vatandaşlarımıza ve onların yakınlarına tekrar rahmet diliyor ve sabır diliyorum.

Çok değerli milletvekilleri, deprem sonrasında Van'da gerçekten ortaya çıkan yıkıcı etkileri hep derinden hissettik. Bu süreç içerisinde bizim eğitimle ilgili ortaya çıkan aksamaları önlemek amacıyla çok yoğun çabalar da sarf ettik. Bu maksatla birkaç cümleyle şu anda geldiğimiz nokta hakkında sizlere bilgi sunmak isterim.

Öncelikle şunu belirtmeliyiz: Van depremiyle birlikte, her iki depremden sonra yaklaşık olarak 1939 civarında dersliğimiz hasar gördü ve kullanılamaz hale geldi. O günden sonra yaptığımız tedbirlerle, sağlam kalan okullarımızda, hasarsız veya çok az hasarlı okullarımızda eğitim yapmayı esas almak üzere, yaptığımız incelemelerden sonra derslik sayısı itibarıyla Van'da ikili eğitime geçmek ve ek birtakım yeni derslikler oluşturmak çabasıdan sonra eğitim yapabilecek noktaya gelmiş bulunuyoruz şu anda. Dolayısıyla, kaybettiğimiz derslikleri bir tarafa bıraktığımızda ve hasarlıları kullanmadığımızda eğitim yapacak derslik sayısına sahip görünüyoruz. Ve bugüne kadar da aşağı-yukarı 3 tane prefabrik okulun inşaatını tamamladık ve eğitime hazır getirdik. Onun dışında yine konteyner mahallelerinde ve çadır mahallelerinde olmak üzere yeni derslikler yapma imkanına da sahip olduk. Ama, çocuklarımızın hayatını ve sağlığını hiçbir suretle riske etmemek amacıyla, kendi yaptığımız tespitlere rağmen ek olarak şu anda İstanbul Teknik Üniversitesi'nin, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin, Sakarya Üniversitesi'nin ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin uzmanlarıyla yeniden gözden geçiriyor ve gerçekten çocuklarımız için güvenli olduğunu tekrar tespit ettiğimiz okullarda eğitimi yapabilmek amacıyla bir gözden geçirme daha yapıyoruz, bu gözden geçirmelerden sonra eğitim için karar vereceğiz.

Ama şunu ifade etmeliyim: Bunun dışındaki yerlerde, yani Van merkezin ve Erciş'in dışındaki yerlerde o bölgede eğitime başladık, şu anda her şey kendi seyrinde devam ediyor.

Yine ayrıca deprem süreci içerisinde yaklaşık olarak 40 bin civarında öğrencimiz ülkemizin değişik şehirlerinde pansiyonlarımıza ve yurtlarımıza nakledildiler. Bunlardan 31 bin civarında olanı kayıtlarını aldirarak naklini gerçekleştirdi, yaklaşık 9 bin civarında olan öğrencimiz de misafir öğrenci olarak; ki bunlar ağırlıklı olarak 8'inci ve 12'nci sınıf öğrencileriydi, ağırlıklı olarak misafir olarak gittiler ve onlar gittikleri yerlerde de ayrıca özel dershanelerde üniversiteye hazırlık veya SBS'ye hazırlık kurslarına ücretsiz olarak kaydedildiler, eğitimlerini alıyorlar.

Millet olarak acımız gerçekten büyük. Ama hep birlikte bu büyük acıdan geleceğe yönelik dersler çıkarabilirsek, tek tesellimiz de bu olacak. Hepimizin ortak çaba ve sorumluluğunu gerektiren eğitim alanına son on yılda yapılan yatırımlarla önemli bir eşiği atmış olsak da; daha önümüzde alınacak çok uzun bir yol bulunuyor.

Bir ülkenin yaşam kalitesi, gelir dağılımı, yoksulluk, suç ve terör ile ilgili sorunları var ise aslında eğitim ile ilgili de sorunu var demektir.

İşte ülkemizin bilimsel, teknolojik ve ekonomik alanda olduğu kadar, insani değerler bağlamında da gelişmesini sağlayacak en önemli unsur eğitimidir. Böylesine stratejik önemi haiz bir alanda çalışıyor olmanın bizlere yüklediği sorumluluklar çok büyüktür.

Temel hedefimiz nitelikli ve donanımlı bireylerin yetiştirilmesine uygun eğitim imkânlarının ve ortamlarının zenginleştirilmesi, yaygınlaştırılması ve her vatandaşımıza ulaştırılmasıdır. Eğitimin yaygınlığı yanında, kalitesinin de artırılması bundan sonraki süreçte en öncelikli gündem maddemiz olacak.

Eğitimin girdilerinden çok, bu girdilerin çocuklarımızın yetişmesindeki etkileri ile eğitimdeki başarımızı ölçeceğiz ve çocuklarımızın içinde olmaktan mutluluk duydukları okul ortamlarını oluşturmaya odaklanacağız.

Okulöncesi eğitimden yüksek öğretime eğitimin tüm basamaklarında daha yüksek okullaşma ve daha nitelikli bir eğitim, mesleki eğitimin piyasanın ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde yapılması, her türlü bilgi teknolojisinin yaygın ve etkili bir şekilde kullanıldığı bir eğitim ortamı, Uluslararası Öğrenci Başarı Değerlendirmesi, kısa adıyla PISA'da en başarılı ilk on ülke arasında yer almak gibi sayısız hedefi Cumhuriyetimizin 100. Yılında gerçekleştirme görevi ve sorumluluğu hepimizin omuzlarındadır.

Ülkemizin kalkınmasını ve 2023 yılında tüm dünya ekonomileri içerisinde ilk 10'da olmasını istiyorsak, eğitime daha fazla önem vermeliyiz. Çocuklarımızı uluslararası rekabete açık kabiliyetler haline getirmeliyiz. Eğitimi de sübjektif ve ideolojik tartışmaların dışında algılamalı, rasyonel ve ülkenin geleceğini belirleyen alan olarak görmeli ve bu çerçevede fikir yürütmeliyiz.

Türkiye'yi çağdaş uygarlığın yapıcı, seçkin bir ortağı yapmak hedefi doğrultusunda hükümetlerimiz döneminde eğitim önemli bir fırsat ve stratejik alan olarak görülmüş ve bu doğrultuda bütçelerden en büyük pay eğitime ayrılmıştır.

2012 bütçesinde de yine en büyük pay eğitime ayrılmıştır ve hepimize düşen sorumluluk; eğitimde kaliteyi gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarmak için bu kaynağın en verimli, en rasyonel şekilde kullanması olmalıdır. Bu hususta eğitimin tüm paydaşlarıyla daha etkili bir işbirliği ve koordineli çalışma içinde olacağız ve hep birlikte eğitimi sorunlarımızın değil, çözümlerimizin adresi yapacağız.

Bu milletin bugününü ve geleceğini ilgilendiren eğitim hizmetini yılmadan ve yorulmadan yerine getireceğimizi belirtiyor, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bütçe çalışmalarında kolaylıklar ve başarılar diliyorum.

Sayın Başkan Değerli Milletvekilleri

Bakanlığımın halen yürütmekte olduğu hizmetler ile gelecek yıllar için yol haritamız olan Bakanlık Stratejik Planında öngörülen hedeflere ulaşma ve geliştirilecek yeni politika, faaliyet ve projelere dayalı hazırlanan yıllık performans programları çerçevesinde, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar, eğitim ve öğretimle ilgili yürütülen faaliyetler ve projeler, kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmalar, uluslararası ilişkiler, AB'ye uyum çalışmaları kapsamında 2011 yılında gerçekleşen faaliyetler ve 2012 yılı hedeflerimizden bahsetmek istiyorum.

Eğitim sistemleri “açık sistem” olma özelliği taşıdıkları için ulusal ve uluslararası düzeydeki ekonomik, sosyal, kültürel ve politik gelişmelerden etkilenirler. 1990'lı yıllardan itibaren, özellikle gelişmiş ülkelerdeki eğilimler, eğitim sistemlerinin hayat boyu öğrenme yaklaşımıyla yeniden düzenlenmesi ve bu alandaki gelişmelere süreklilik kazandırılması yönündedir.

Eğitim ve öğretim hizmetlerinde hedefimiz, kız-erkek ayırımı yapmaksızın herkesi eğitmek, rekabet içinde geliştirmek ve hayata hazırlamaktır. Eğer biz tüm toplum olarak kadınıyla erkeğiyle, genciyle yaşlısıyla üretim sürecine katkı sağlayamazsak başka ülkelerle rekabet etmemiz mümkün olamaz. Onun için bu toplumdaki her ferdi yapabileceği işlerde değerlendirerek ve üretime dahil ederek uluslararası rekabet gücümüzü pekiştiren noktaya gelmemiz gerekmektedir.

Bu kapsamda Bakanlığımız, 8 inci ve 9 uncu Kalkınma Planlarında öngörülen “İstikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen ve Avrupa Birliğine üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye” vizyonuyla Türk eğitim sistemini okul öncesinden yükseköğretime kadar yaygın eğitimi de içerecek şekilde hayat boyu öğrenme yaklaşımıyla yeniden düzenlenmesi çalışmaları sonucu; eğitim ve öğretim süreçlerini hayat boyu öğrenmeye dahil eden anlayış içerisinde Bakanlığımız yeniden yapılandırılmıştır.

Amacımız bilimsel düşünceyi rehber edinmiş, demokrasi kültürü ve değerlerini benimsemiş, insan haklarına saygılı, ruhî, bedenî ve zihnî yönden sağlıklı ve dengeli yetişmiş, çevreye duyarlı, vatandaşlık bilinci ve özgüveni gelişmiş bireyler yetiştiren **bir temel eğitimi her Türk vatandaşına fırsat ve imkân eşitliği içinde** sunmaktır.

Bu düşünceyle okulöncesi ve ilköğretim birleştirilerek “temel eğitim” süreci olarak değerlendirilmiştir.

Eğitimde fırsat ve imkan eşitliğinin Devlet eliyle desteklenmesine yönelik aşağıdaki faaliyetler yürütülmektedir.

2003 yılından 31.10.2011 tarihine kadar 32.030 hayırseverlerimiz tarafından olmak üzere toplam 169.325 dersliğin yapımı tamamlanarak eğitim ve öğretimin hizmetine sunulmuştur.

2002-2003 yılından 2010 yılı sonuna kadar 747 adet ilköğretim ve ortaöğretim koğuş sisteminden oda sistemine geçiş güçlendirilmiştir.

2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 1.450 pansiyonda 348.311 öğrenci kalmakta iken 2010 yılında 2.197 pansiyonda 438.910 yatak kapasitesinden 339.790 öğrenci faydalanmıştır.

2003-2011 yılları arasında tüm eğitim kademelerinde 8.473 resmi ve 1.854 özel olmak üzere toplam 10.327 okul açılmıştır.

2003-2010 yılları arasında köylerimize 5.208 yeni ilköğretim okulu ve bu okullarda 27.781 adet derslik yapılmıştır. Ayrıca 2.506 köy okulu da onarımdan geçirilerek eğitim öğretime hazır hale getirilmiştir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanan şartlı eğitim yardımıyla 2003 yılından 2011 yılı Ağustos ayına kadar ilk ve ortaöğretimdeki 14.655.879 çocuğumuzun annelerine 1.818.756.885 TL ödeme yapılmıştır.

İlköğretimdeki kız çocuklarına 25 TL, erkek çocuklara 20 TL, ortaöğretimdeki kız çocuklarına 45 TL, erkek çocuklarına 35 TL aylık ödenmekte iken 23.12.2010 tarihinden itibaren ilköğretimdeki kız öğrenciler için 35 TL, erkek öğrenciler için 30 TL, ortaöğretimdeki kız çocuklarına 55 TL, erkek çocuklarına 45 TL aylık ödenmektedir.

İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine verilen burs 2002 yılında öğrenci başına 12,63 TL iken 2011 yılında 107,42 TL'ye yükseltilmiştir. Böylece 2002 yılına göre %751'lik artış sağlanmıştır. 2012 yılında ise bursun 117 TL olması öngörülmektedir.

İlk ve orta öğretimde burs alan öğrenci sayısı 2002 yılında 95 bin iken 2011 yılında 234 bine ulaşılmıştır. 2012 yılında ise 240 bin öğrenciye burs verilmesi hedeflenmiştir.

Yatılı öğrenciler için öğrenci başına günlük ödenen yemek ve yatak bedelleri 2002 yılında 1,42 TL iken 2011 yılında 6,5 TL'ye çıkarılmıştır. Böylece 2002 yılına göre %358'lik artış sağlanmıştır. 2012 yılında ise 7 TL olması öngörülmektedir.

Öğrencileri nitelikli bir eğitim ve öğretim hizmetine kavuşturmak amacıyla taşınan öğrenci sayısı 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında 281.833 iken 2011-2012 eğitim ve öğretim döneminde 722.380'e yükseltilmiştir.

Eğitime erişim imkânlarının artırılmasına yönelik olarak uygulanmakta olan 8 yıllık ilköğretimden herkesin eşit şekilde yararlanması amacıyla 2011-2012 eğitim ve öğretim yılında 80 il ve 875 ilçede taşınalı eğitim yapılmıştır.

Yine yatılı ilköğretim bölge okulunda (YİBO) kalan 1 ila 5 inci sınıf çocuklarının anne-baba desteğine büyük ölçüde ihtiyaç duymaları ve günlük yaşantılarında birtakım zorluklarla karşılaşmaları nedeniyle 2010-2011 eğitim ve öğretim yılından itibaren taşınalı eğitim kapsamına alınmaları sağlanmış olup, 14 bin öğrencinin de bu uygulamadan faydalanması sağlanmıştır.

Taşınalı eğitim faaliyetlerinin devamlılığının sağlanması amacıyla 2012 yılı bütçemizde 581,8 milyon TL ödenek öngörülmüştür.

Taşınalı eğitim kapsamındaki öğrencilere öğle yemeği verilmekte olup, giderleri Sosyal Yardımlaşma Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanmaktadır. Bu amaçla 2012 yılı bütçesinde 235 milyon TL kaynak tahsisi yapılmıştır.

2010-2011 eğitim ve öğretim yılından itibaren özellikle kız çocuklarımızın ortaöğretime devamlarının sağlanması amacıyla "Taşınalı Ortaöğretim Uygulaması" başlatılmıştır.

Taşınalı Ortaöğretim Uygulaması 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında 76 ilde 27.973 kız ve 40.806 erkek öğrenci olmak üzere toplam 68.779 öğrenciye taşıma ve yemek hizmeti verilmiştir.

2011-2012 eğitim ve öğretim yılında ise 9 uncu sınıf öğrencilerinin yanı sıra 10 uncu sınıf öğrencileri de uygulama kapsamına alınmıştır.

Projeye yönelik olarak, 2011 yılı bütçesine 85 milyon TL ödenek tahsis edilmiş olup, 2012 yılı bütçemizde 165 milyon 950 bin TL ödenek öngörülmektedir.

Uygulamaya konulan e-okul ve e-kayıt sistemi ile zorunlu eğitim çağında olup okula kayıt edilmeyen veya kayıtlı olup da okula devam edemeyen çocukların okullulaştırılması ve devamlarının sağlanması için gerekli stratejiler belirlenmektedir.

Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi ile okula kayıtlı olmayan tüm çocuklarımız tespit edilmekte, okullarımızda oluşturulan komisyonlarca ev ziyaretlerinde bulunularak ikna yoluyla okula kazandırma çalışmaları sürdürülmektedir.

Aralık 2008 itibarıyla zorunlu eğitim çağında olup ilköğretime devam etmeyen çocuk sayısı 326.000 iken Eylül 2011 itibarıyla bu sayı 52.838'e düşürülmüştür.

İlköğretim okullarındaki devamsızlığın işlevsel olarak tanımlamasını yapmak ve her öğrencinin devamsızlık türüne uygun önleyici müdahale ve eylemler geliştirmek amacıyla Aşamalı Devamsızlık Yönetim Modeli (ADEY) 2011-2012 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuş ve ilköğretim okullarındaki yönetici ve öğretmenlere gerekli eğitimler verilmiştir. Bu eğitimler uzaktan eğitim yoluyla devam etmektedir.

Çeşitli nedenlerle okula zamanında kayıt olamamış ve yaşlılarından en az üç yıl geride öğrenim gören öğrencilerin eğitimlerini zamanında tamamlamaları amacıyla yetiştirici sınıf öğretim programı hayata geçirilmiştir.

Eylül 2011 tarihi itibarıyla 23.000 öğrencinin akranlarıyla beraber aynı sınıfta eğitimlerine devam etmesi sağlanmıştır. Stratejik Plandaki hedefimiz ise 2014 yılı sonuna kadar okul terklerini asgari seviyeye indirmektir.

Halen kız çocuk brüt okullaşma oranının erkek çocuk brüt okullaşma oranına olan göreceli büyüklüğünü gösteren cinsiyet oranları, ilköğretimde 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %85,63 iken 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %91,10'a çıkmış olup, 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında %100,42'ye ulaşmıştır.

Ülkemizde dezavantajlı grupların, engelli çocuklarımız ile kız çocuklarımızın toplumsal hayata katılımını sağlamak amacıyla yürütülen çalışmalarla birlikte, yukarıdaki verilere göre ilköğretimde kız ve erkek çocuklar arasındaki cinsiyet oranındaki fark 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %14,37 iken 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %8,9 olarak gerçekleşmiş, 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında ise %0,42 oranında kız çocuklarının lehine artış olmuştur.

Ortaöğretimde kız ve erkek çocuk arasındaki cinsiyet oranları, 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %74,70 iken 2002-2003'de %72,32'ye düşmüş ve 2010-2011 döneminde ise %88,14'e ulaşmıştır.

Ortaöğretimde kız ve erkek çocuk arasındaki cinsiyet oranındaki fark ise 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %25,30 iken 2002-2003'de %27,68 olarak gerçekleşmiş, 2010-2011 döneminde ise %11,86'ya düşürülmüştür.

Yükseköğretimde kız ve erkek çocuk arasındaki cinsiyet oranları, 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %69,58 iken 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %74,33'e çıkmış olup, 2010-2011 döneminde %86,24'e ulaşmıştır.

Yükseköğretimde kız ve erkek çocuk arasındaki cinsiyet oranındaki fark 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %30,42 iken 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %25,67 olarak gerçekleşmiş, 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında ise %13,76'ya düşmüştür.

Haydi Kızlar Okula Kampanyası, Kız Çocuklarının Okullaşma Oranlarının Artırılması Projesi I ve II, Geleceğin Aydın Kızları Projesi, Ortaöğretimde Taşımali Eğitim Projesi ve genel liselerin Anadolu liselerine dönüştürülmesi faaliyetleri sonucu 2011-2012 eğitim ve öğretim yılında başta meslekî ve teknik öğretimde olmak üzere her alan ve kademede kız öğrenci sayısında artış olması beklenmektedir.

Yine eğitimde fırsat ve imkân eşitliğine yönelik olarak yürütülen projelerden bir diğeri olan ücretsiz ders kitabı temini projesi kapsamında 2003 yılında ilköğretimde 81.834.281 adet kitap dağıtılmış, bu kitaplar için 157.523.013 TL ödeme yapılmıştır. İlk kez 2006 yılında ortaöğretim öğrencileri de kapsama alınmış ve 142.307.609 adet kitap dağıtılarak bu kitaplar için 267.583.942 TL ödenmiştir. 2011 yılında ise toplam 215.357.569 adet kitap dağıtılmış, bu kitaplar için toplam 376.133.835 TL ödenmiştir. 2003 yılından 2011 yılına kadar toplam 1.338.603.833 adet kitap dağıtılmış, toplam 2.293.917.808 TL ödeme yapılmıştır.

01.12.2011 tarihi itibarıyla 2011-2012 eğitim öğretim yılı için ilköğretim öğrencilerine 129.364.298 adet ders kitabı dağıtılarak 226.656.047 TL ve ortaöğretim öğrencilerine 85.993.271 adet ders kitabı dağıtılarak 149.477.788 TL ödenmiştir.

Bu amaçla, 2012 yılı bütçesine ilköğretim için 265 milyon TL, ortaöğretim için 144,5 milyon TL kaynak tahsis edilmiştir.

Görüldüğü üzere, Anayasada hükmünü bulan her vatandaşımız için zorunlu olan ilköğretimde gerek erişim gerekse fırsat ve imkân eşitliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılmış ve yapılmaya devam edilecektir.

Bakanlığımızın yapısal değişikliği ile okul öncesi ve ilköğretim eğitimi program bütünlüğü anlayışı içerisinde "temel eğitim" çatısı altında birleştirilerek emek ve kaynak verimliliğinin artırılması hedeflenmiştir.

3-5 yaş grubundaki çocukların bedenî, zihni, psiko-sosyal yönden gelişmelerini destekleyen okul öncesi eğitimin önemi dünyada herkes tarafından kabul görmektedir. Okul öncesi eğitime yapılan yatırımların toplum için en yüksek getiriye sahip yatırımlar olduğunun farkına varan ülkeler, okul öncesi eğitimde okullaşma oranlarını yüzde 80'lerin üzerine çıkarmışlardır.

Hükümetimizin en temel önceliklerinden olan okul öncesi eğitimde; 2002 yılında %11 olan okullaşma oranı, 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında 48-72 aylık dönemde %43'e, 60-72 aylık dönemde ise %67'ye yükseltilmiştir. Bakanlık olarak 2 yıl içinde 5 yaş çağ nüfusundaki tüm çocuklarımızı eğitebilecek seviyeye ulaşmak hedefindeyiz.

2001-2002 eğitim ve öğretim yılında 11.287 olan okulöncesi eğitim kurumları sayısı 27.606'ya, öğrenci sayısı ise 289.118'den 1.115.818'e çıkmıştır.

9 uncu Kalkınma Planında (2007-2013) 4-5 yaş okullaşma hedefi %50 olarak öngörölmüş iken Bakanlığımız 2010-2014 Stratejik Plan dönemi sonunda bu yaş grubundaki okullaşmayı %70'in üzerine çıkartmak hedeflenmiştir.

Ancak temel hedefimiz önümüzdeki yıllar içinde 60-72 ay (5 yaş) grubunda %100 okullaşma oranına ulaşmaktır. Bu amaçla, 2009-2010 eğitim ve öğretim yılında 5 yaş grubu (60-72 ay) okul öncesi eğitim çağı çocukları için 32 ilde başlanan zorunlu eğitime geçiş pilot uygulaması, 2011-2012 eğitim ve öğretim yılında 71 ile yaygınlaştırılmıştır.

2012-2013 yılında ise bu zorunlu eğitime geçiş pilot uygulaması 81 ilimizin tamamında uygulanacaktır.

Ülkemizin özellikle sosyo-ekonomik standartları yeterli düzeyde olmayan, dolayısıyla sosyal desteğe ihtiyaç duyan çocuklarımızın da okul öncesi eğitimden faydalanabilmesi için gezici sınıflar (mobil okullar) hizmete sunulmuştur. 2009 yılından 29.11.2011 tarihine kadar 11 ilde 17 gezici sınıf ile 2.037 çocuğa eğitim verilmiştir.

Tüm il ve ilçelerde bağımsız anaokullarının açılmasına devam edilmekte olup 21 Ekim 2011 tarihi itibarıyla 1.692 bağımsız anaokulu sayısına ulaşılmıştır. Ana sınıflarında ikili eğitime geçilmesine ilişkin düzenleme yapılarak daha fazla çocuğun bu eğitimden yararlanması ve kapalı olan köy okullarının da anaokullarına dönüştürülmesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Ülkemizde okul öncesi eğitim alanında büyük yatırımlar yapılmakta ve projeler hayata geçirilmektedir. 2009 yılında 37 milyon TL olan anaokulu yapım ödeneği, 2010 yılında 63 milyon TL, 2011 yılında 85 milyon TL'ye çıkarılmıştır. 2012 yılında ise 176,5 milyon TL olarak öngörölmüştür.

Ayrıca, 2011 yılında Kalkınma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının sağlamış oldukları 500 milyon TL ek ödeneğin 79,5 milyon TL'si okul öncesi eğitim için ayrılmış olup, bu kapsamda Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgelerimizde 106 adet okul öncesi eğitim kurumunun yapılması planlanmıştır.

Bakanlığımız ile Türkiye Vodafone Vakfı ve Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) işbirliğinde yürütölen projede "İlk Adım Projesi" 29 ilde bulunan 290 yeni anasınıfının donatımı sağlanmış ve bu sınıflara atanan öğretmenlere okul öncesi veli çocuk eğitim programı (OVÇEP) uygulamasına yönelik eğitim verilmiştir. Yürütölen bu projeye ilave olarak 2011-2012 eğitim ve öğretim yılında 24 ilde 125 anasınıfı donatımı ile yönetici ve öğretmen eğitimi çalışmalarına başlanmıştır.

2010 yılında "Çocuklar Gülsün Diye" isimli bir yardım kampanyası ile Tokat, Mardin, Erzurum, Hatay, Trabzon ve Sinop illerinin dezavantajlı yörelerinde iki derslikli anasınıfları yaptırılarak eğitime açılmıştır. Ayrıca Çocuklar Gülsün Diye Derneği iş birliğinde 3 yıllık bir sürede 30 ilde dezavantajlı yörelerde anaokulu/anasınıfı yapımı planlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından uygulamaya konulan Okul Öncesi Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi, Türkiye – Avrupa Birliği Mali İşbirliği süreci çerçevesinde ülkemizin AB Müktesebatına uyum çalışmalarının finansmanına destek olmak üzere sağlanan Katılım Öncesi Mali Yardım (IPA) kapsamında yürütölmektedir.

Uygulama süreci 36 ay olan Proje, MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğü sorumluluğunda, AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü koordinesinde ve UNICEF'in teknik desteği ile 12 Mart 2010 tarihinde faaliyetine başlamıştır. 16.8 milyon Avroluk proje bütçesinin 1.37 milyon

Avrosu T.C. Hükümeti katkısı olup, 1 milyon Avrosu UNICEF katkısıdır. Bu proje ile 90 bağımsız anaokulu ve 399 anasınının donatımına başlanmıştır.

Proje kapsamında kurum ve toplum temelli okul öncesi eğitim programlarının aile eğitimleri ve gündüz bakım hizmetlerini de içerecek şekilde güncellenmesi çalışmalarına başlanarak okul öncesi eğitim kurum standartlarının oluşturulmasına ve toplum temelli modellerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasına yönelik 38 ilimizde yapılan 75 adet dış kaynaklı proje, hibe desteği almaya hak kazanmıştır.

Okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması yönünde toplumsal farkındalık düzeyinin yükseltilmesine yönelik kampanya faaliyetleri ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında her coğrafi bölgeden toplam 10 ilde pilot taşınabilir eğitim uygulaması planlanmaktadır. 2012 yılında bu amaçla 50 milyon TL ödenek öngörülmüştür.

Sayın Başkan Değerli Milletvekilleri

Temel eğitimin esasını teşkil eden ilköğretim, Anayasada belirtildiği üzere, “kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.”

Tüm ülkelerde olduğu gibi, zorunlu ilköğretim başta olmak üzere eğitim hizmetlerini ülkemizin her yöresine, her bölgesine, her beldesine ve her insanına ulaştırmayı öncelikli görevlerimiz arasında sayıyoruz.

İlköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %90,98 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında %98,41'e yükseltilmiştir.

Bu eğitim ve öğretim yılında %99'a ulaşması beklenmektedir. Stratejik Plan hedefi 2014 yılı sonunda %100'dür.

İlköğretimde brüt okullaşma oranı 2002 yılında %96,49 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında %107,58'e yükseltilmiştir.

9 uncu Kalkınma Planında öngörülen brüt okullaşma hedefi 2013 yılında %100 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında sağlanan %107,58 brüt okullaşma oranı ile bu hedef 2010 yılında geçilmiştir.

Bakanlığımızca geliştirilmiş ve 2011 Nisan ayında yurt genelinde uygulamaya başlanmış olan İlköğretim Kurumları Standartları (İKS), ilköğretim eğitimi sürecinde bir iç kontrol mekanizması oluşturmaktadır. Bu çerçevede İKS, okulda çocuğa yönelik sunulan her türlü hizmete ilişkin verilerin e-okul destekli bir yazılım aracılığıyla Bakanlığımıza bağlı tüm ilköğretim okulları ile il ve ilçe merkezlerimizde toplanmasını, analiz edilmesini ve değerlendirilmesini sağlayacak bir sistemdir.

İlköğretim okullarındaki öğrencilerimizin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda sosyal etkinlik yapmalarını ve isteklerine uygun ders seçmelerini sağlamak üzere zorunlu ders yükleri azaltılarak 4-5 saatlik “serbest etkinlikler” programları uygulamaya konulmuştur.

Sayın Başkan Değerli Milletvekilleri

Ortaöğretimde, cinsiyet ve bölgesel farklılıkları giderici bir biçimde okullaşma oranını geliştirmiş ülkeler düzeyine çıkarmak; öğrencilerimizi esnek bir yapı içinde, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, ortak bir genel kültür verilerek üst öğrenime ve geleceğe hazırlamayı amaçlamaktayız.

652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımızdaki meslekî ve teknik eğitimin yürütümünden sorumlu beş ayrı birim, meslekî ve teknik eğitimdeki koordinasyon sorunlarını çözmek, aynı stratejik amaç etrafında uyumlaştırmak ve meslekî eğitimin piyasa ihtiyaçlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla tek yapı içinde bir araya getirilmiştir.

Ortaöğretim, genel ortaöğretim ile meslekî ve teknik ortaöğretim olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

Ortaöğretimin kalitesinin ve verimliliğin artırılması amacıyla meslekî ve teknik öğretim dışında kalan farklı türdeki ortaöğretim kurumları bir çatı altında birleştirilmiştir.

Genel liseler, gerekli alt yapı ve öğretmen ihtiyacı ile ilgili tedbirlerin alınması suretiyle kademeli bir şekilde Anadolu lisesine dönüştürülmektedir. Genel liselerin Anadolu lisesine dönüştürülme sürecinin başlangıcı olan 2005-2006 eğitim ve öğretim yılından bu yana 580 genel lise Anadolu lisesine dönüştürülmüştür.

Ayrıca, meslekî ve teknik ortaöğretime daha fazla öğrenci kazandırmak ve mesleki ve teknik eğitimin ülke politikası doğrultusunda ortaöğretim içindeki payının artırılması amacıyla genel ortaöğretim kurumlarının kademeli olarak meslekî ve teknik ortaöğretime dönüştürülmesi çalışmalarına devam edilmektedir. Bu kapsamda, 2010 yılından itibaren 86 genel lise meslekî ve teknik ortaöğretime devredilmiştir.

Stratejik Planımızda yer alan hedeflerden birisi, ortaöğretimde plan dönemi sonuna kadar yatay ve dikey geçişlere imkan veren, etkin bir rehberlik ve yönlendirme hizmetini içeren esnek bir yapıya geçmektir. Bu hedef kapsamında okul türü yerine program türünü esas alan yatay ve dikey geçişlere imkân veren bir modele geçiş yapılması için gerekli alt yapının hazırlanmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Buna yönelik olarak ortaöğretimin genelinde alanların kaldırılmasıyla gençlerimiz, yükseköğrenime geçişte herhangi bir alan kısıtlamasına bağlı olmadan, ortak derslerini gördükten sonra farklı bölümlerde sınava katılabileceklerdir.

Genel ortaöğretimde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında derslik başına düşen öğrenci sayısı 34 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında 31 olarak gerçekleşmiştir. 9 uncu Kalkınma Planında yer alan 30 öğrenci hedefine ulaşılmasına ilişkin çalışmalara devam edilmektedir.

Ortaöğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %50,57 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında %69,33'e yükseltilmiştir.

Ortaöğretimde brüt okullaşma oranı 2002 yılında %80,76 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında %93,34'e yükseltilmiştir. Dokuzuncu Kalkınma Planında (2007-2013) ortaöğretimde brüt okullaşma oranı hedefi %100 olarak öngörülmüştür.

Küresel rekabette sektörlerin gücünü artırmak ve daha nitelikli insan gücünü yetiştirmek; sektörle işbirliği gelişmiş, esnek modüler program çeşitliliğine sahip, teknolojik altyapısı güçlü ve daha çok talep edilen bir meslekî ve teknik eğitim yapısını oluşturmayı amaçlıyoruz.

Teknolojik gelişmeler toplumların ekonomik, politik ve kültürel yapılarında hızlı, sürekli ve çok yönlü değişime neden olmakta, gelişmişlik düzeyleri ne olursa olsun hemen her ülkede toplumların yaşamını derinden etkilemekte, bilim ve teknolojiadaki değişim ve gelişmeler nitelikli insan gücüne olan ihtiyacı her geçen gün artırmaktadır. Ekonomik ve teknolojik gelişmenin temel araçlarından biri olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi gereği Bakanlığımıza büyük görev ve sorumluluklar yüklemektedir.

Mesleki ve teknik öğretim kalkınmanın hızlandırılması, istihdamın artırılması ve ülkenin rekabet gücünün yükseltilmesi yönünden kritik öneme sahiptir.

Bakanlığımızın yürüttüğü projeler ve sektörle yapmış olduğu işbirliği ile teknolojik gelişmelere paralel olarak eğitim programları geliştirilmiş, gerekli donanımlar sağlanarak meslekî eğitim kurumlarımız geçmiş yıllara nazaran daha iyi duruma getirilmiştir. Böylece meslekî ve teknik eğitim ile sektör bağlantısı sonucunda istihdamda da artışlar yaşanmaktadır.

Bu önemli değişimlerle, genç kız ve kadınlarımız öncelikli olmak üzere, tüm vatandaşlarımızın geleceğin meslekleri doğrultusunda eğitim düzeylerini ve niteliklerini artırmak, ekonomik ve sosyal hayata hazırlamak ve meslek edinmelerine yönelik eğitim ortamlarını oluşturmak, bu yolla ülke ekonomisi ve yönetiminde söz sahibi olmalarını sağlamak amaçlanmaktadır.

2001-2002 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla meslekî ve teknik ortaöğretimin ortaöğretim içerisindeki payı (açık öğretim öğrencileri hariç) %28,9 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında %46,34'e çıkarılmıştır.

60. Hükümet Programı Eylem Planı (2008-2012) doğrultusunda meslekî ve teknik ortaöğretimin orta öğretim içerisindeki payı %50 olarak hedeflenmiştir.

Meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarımızın kapasitelerinden azamî derecede yararlanılmasını sağlamak amacıyla ihtiyaç duyulan okullarda örgün ve yaygın öğretim programlarında olmak üzere, hafta içinde çalışma saatleri dışında, hafta sonunda, yarı yıl ve yaz tatillerinde, okul ve kurumlar 07:00-24:00 saatleri arasında açık tutulmak üzere Tam Gün Tam Yıl Eğitim uygulaması yapılmaktadır.

Meslekî ve teknik eğitimde modüler program sistemine geçilerek, iş yaşamı ve mesleklerdeki hızlı değişime ayak uyduracak esnek ve dinamik bir yapılanma sağlanmaya çalışılmaktadır.

Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP) ile birlikte 2005-2006 eğitim ve öğretim yılından bu yana uygulanmaya başlayan modüler eğitim programları kapsamında 58 alan, 224 dalda program geliştirilmiş ve Ağustos 2010 tarihi itibarıyla toplam 6.916 modülden 4.584 adedinin yazımı ve incelemesi tamamlanarak yayınlanmıştır.

2012 yılında modüler kitap basımı için 20 milyon TL ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Türkiye'nin en önemli ve öncelikli gündem maddesi olan işsizliğin azaltılması ve nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması için Hükümet olarak tüm imkânlarımızı seferber etmiş bulunmaktayız. Bu kapsamda, 2011 yılında başlatılan Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Projesi, Bakanlığımız ile TOBB ve İŞKUR işbirliğinde genel bütçeden finanse edilen 119,3 milyon TL kaynakla, bir milyon gencimizin 5 yıl süreyle meslekî eğitim alması sağlanacaktır.

2012 yılında ortaöğretim içerisinde meslekî ve teknik eğitimin okullaşma oranının artırılması amacıyla;

- Ek okul ve donanım ihtiyacının karşılanması,
- Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi,
- Meslekî eğitim merkezlerinin donatılması,
- İş gücü analizlerinin yapılması,
- İstihdam edilebilme becerilerinin artırılması,
- Anne Baba Dershanesi Projesi,
- Kız Çocuklarının Okullaşma Oranlarının Artırılması 1-2 Projesi,
- Geleceğin Aydın Kızları Projesi,
- Eğitimde iş birliği protokolleri,
- Meslekî ve Teknik Eğitimde Mükemmeliyet Merkezleri Projesi,
- Aile eğitimi programı,
- Ulusal meslek standartlarının öğretim programları ile karşılaştırılması,
- Modüler öğretim programlarının tanıtılması,
- Meslekî ve teknik eğitim öğretmenlerinin alan yeterliklerinin geliştirilmesi,
- Yeni açılan bölüm, alan ve dallar ile mevcut okulların donanım ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Ortaöğretimin meslekî ve teknik eğitim ağırlıklı olarak yapılandırılması için meslekî ve teknik okul yapım bütçesini 2009 yılında 57 milyon TL'den %106 artırarak 2010 yılında 118 milyon TL, 2011 yılı bütçesinde ise 132 milyon TL tahsis edilmiştir.

2012 yılında ise 282 milyon 900 bin TL olarak öngörülmektedir.

Sayın Başkan Değerli Milletvekilleri

Bakanlığımız Stratejik Planında toplumun değişen ve çeşitlenen eğitim taleplerinin karşılanması, eğitim sistemimizin daha da gelişmesi, özel öğretimin eğitim sistemi içerisindeki payının artırılması, özel sektörün finansal gücünün eğitim yatırımlarına dönüştürülmesi amaçlanmaktadır. Hükümet olarak da bu yönde özendirici tedbir ve teşvikler sağlanmaya devam edilecektir.

Bakanlığımız Stratejik Planında, 2014 yılı sonuna kadar özel sektörün finansal gücünden faydalanmak üzere özel öğretim kurumlarının eğitim sistemi içindeki payının okul sayısına göre %9'a, öğrenci sayısına göre de %5'e çıkarılması hedeflenmektedir.

2010-2011 eğitim ve öğretim yılı itibariyle özel öğretim kurumlarının örgün öğretim kurumları içindeki payı, öğrenci sayısına göre açıköğretim dahil %2,95, açıköğretim hariç %3,18, okul sayısına göre ise %9,4 dür.

Bu amaca yönelik olarak gerekli düzenlemeler ve teşvik edici çalışmalar sonucu okul sayısına göre Stratejik Planda belirtilen hedef geçilmiş olup, öğrenci sayısının artırılması çalışmalarına devam edilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı 2010-2014 Stratejik Planı doğrultusunda son yıllarda özel dersane sayılarında bir azalma eğilimi görülmektedir. 2008-2009 eğitim ve öğretim yılında açık olan toplam dersane sayısı 4.262, 2009-2010 eğitim ve öğretim yılında 4.193 ve 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında 4.099 iken, Kasım 2011 sonu itibariyle bu sayı 3.967'ye düşmüştür.

Sosyal güvencesi olsun olmasın özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam eden tüm engelli vatandaşlarımızın özel eğitim giderleri ilk defa Hükümetimiz döneminde **engellilere eğitim yardımı** ücretsiz karşılanmaya başlanmıştır.

5378 sayılı Kanun gereğince görme, ortopedik, işitme, dil-konuşma, ses bozukluğu, zihinsel ve ruhsal özürlü çocuklardan özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam etmeleri uygun görülenlerin eğitim giderlerinin her yıl bütçe uygulama talimatında belirlenen miktarı 1 Haziran 2006 tarihinden itibaren Bakanlığımız bütçesine konulan ödenekten karşılanmaktadır.

Özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin destek eğitim birimlerine devam eden özürlü bireylere; 2006 yılında 263.187.188.00 TL, 2007 yılında 636.321.654.00 TL, 2008 yılında 812.070.889.00 TL, 2009 yılında 861.724.874.00 TL, 2010 yılında 959.626.998.00 TL ve 2011 yılı Ekim ayı ödemesi dahil 839.673.955.00 TL olmak üzere toplam 4.372.605.558 TL ödeme yapılmıştır.

2011 yılında kurumlarda kayıtlı her bir özürlü birey için KDV dahil bireysel eğitim bedeli 370.44 TL, grup eğitimi için de 104.76 TL olmak üzere toplam 475.20 TL ödeme yapılmaktadır.

Sayın Başkan Değerli Milletvekilleri

Sosyal Devlet anlayışı içerisinde özel eğitime ihtiyacı olan vatandaşlarımızın eğitime diğer bireylerle eşit koşullarda erişimini sağlamak temel hedefimizdir. Bu amaçla bir yandan zihinsel, işitme, görme, otistik, ortopedik gibi farklı engel türlerine yönelik olarak açılan özel eğitim okul ve kurumlarında, evde, hastanede, erken çocukluk eğitim merkezlerinde ve normal okullar bünyesinde kaynaştırma yoluyla eğitimlerini almaları sağlanmakta, diğer yandan da meslekî eğitim ve rehabilitasyon, evde bakım, ulaşım ve iletişim alanlarında özörlölere sağlanan dünya standartlarındaki pek çok hizmetin ölkemizde verilmesine devam edilmektedir.

AB mevzuatına uyum çalışmaları kapsamında Hükümetimiz tarafından ilk kez engelli bireylere yönelik 5378 sayılı Özürlöler ve Bazı Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun çıkarılmıştır. Bu Kanun ile ölkemizdeki engelli bireyler AB ölkelerindeki engelli bireylere tanınan tüm haklara ve eğitim imkânlarına sahip olmuştur.

Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin eğitimlerinde Hükümetimiz döneminde önemli gelişmeler sağlanmıştır.

2009-2010 eğitim ve öğretim yılında 700 olan özel eğitim okul ve kurum sayısı, 2011 yılında açılanlarla birlikte %38 artışla 967'ye çıkarken, 2009-2010 eğitim ve öğretim yılında 36.599 olan öğrenci sayısı 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında %32 artışla 48.183'e ulaşmıştır.

Özründen dolayı (cam, kas hastalığı, lösemi, uzun süreli yatalak olanlar) zorunlu öğrenim çağında olup okula gidemeyenlere **evde eğitim hizmeti** 2007 yılından itibaren vermeye başlanmıştır. 2007-2008 eğitim ve öğretim yılında 176, 2008-2009 eğitim ve öğretim yılında 1.004, 2009-2010 eğitim ve öğretim yılında 1.477, 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında ise 1.582 öğrenci evde eğitim hizmetinden yararlandırılmıştır.

Böylece her ev bir okula dönüştürülerek anayasal bir hak olan eğitimlerinin verilmesi sağlanmıştır.

Hastalığından dolayı okula gidemeyen ve hastanelerde yatarak tedavi olan çocuklara eğitim ve öğretimlerinden geri kalmamaları için hastaneler bünyesinde açılan **hastane ilköğretim okullarında** eğitim verilmekte olup, 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında 51 hastane ilköğretim okulunda 7.994 kişiye eğitim verilmiştir.

Toplumda birlikte yaşayan normal ve engelli bireylerin birbirinden etkileşim yoluyla edinebilecekleri pek çok olumlu davranış geliştirmelerine yardımcı olmak ve normal bireylere, toplumda engelli bireylerin de bulunduğu bilincinin aşılması, onlarla birlikte yaşamının kaçınılmaz olduğu esasının benimsetilmesi, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı ortamda eğitimlerini sürdürmeleri amacıyla **kaynaştırma eğitimi** uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2009-2010 eğitim ve öğretim yılında 76.204 olan öğrenci sayısı, %21 artışla 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında 92.412'ye ulaşmıştır.

Özel eğitime ihtiyacı olan ve ayrı bir sınıfta eğitim almaları uygun bulunan bireylerin, yetersizliği olmayan akranları ile bir arada eğitim görmeleri amacıyla her tür ve kademedeki resmî ve özel okul ve kurumlarda açılan **özel eğitim sınıflarında** 2009-2010 eğitim ve öğretim yılında 15.712 olan öğrenci sayısı, %18 artışla 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında 18.576'ya ulaşmıştır.

Özel eğitim sınıfı ve kaynaştırma yoluyla eğitim yapılan sınıflarda toplam öğrenci sayısı 110.998'dir. Ayrıca 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında kaynaştırma eğitimi uygulamalarındaki sorunları en aza indirmek, uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm üretmek ve öğretmen, yönetici ve ailelerin sorularına cevap verilmesi amacıyla "Okullarımızda Neden, Niçin, Nasıl Kaynaştırma Yönetici – Öğretmen – Aile Kılavuzu" hazırlanarak illere dağıtımı yapılmış ve Bakanlığımız web sitesinde de herkesin ulaşabilmesi için söz konusu kılavuz yayınlanmıştır.

Ülkemizdeki özel eğitim hizmetlerinin daha çok geliştirilebilmesi ve yaygınlaştırılması için okul öncesi, ilköğretim, meslekî ve teknik okullarındaki engelli bireylerin toplumla bütünleşebilmelerine katkıda bulunmak amacıyla Avrupa Birliği finansal hibe desteği ile yürütülen "**Özel Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi**" 16 Mart 2011'de başlatılmıştır. Bu proje 7 milyon Avro olup, 1 milyon Avrosu özel eğitim ekipman ve materyali satın alınmasına ayrılmıştır.

Diğer taraftan, özel eğitime ihtiyacı olan çocuklarımızın eğitimlerine sorunsuz ulaşabilmesi ve tamamının eğitim ve öğretim veren okul ve kurumlarımıza erişimini sağlamak amacıyla Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonundan sağlanan kaynakla 2004 yılının ikinci eğitim ve öğretim döneminde sadece zihinsel engelli öğrencilerimiz için başlatılan "**Özel Eğitime İhtiyacı Olan Öğrencilerin Okullara ve Kurumlara Erişiminin Ücretsiz Sağlanması Projesi**" 2005-2006 eğitim ve öğretim yılından itibaren tüm engelli öğrencileri kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmıştır.

2011-2012 eğitim ve öğretim yılında 41.000 engelli öğrencinin evinden alınıp okullarına ücretsiz taşınması planlanmış olup, bunun için Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan 60 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir.

Zihinsel engelli öğrencilerimize eğitim veren eğitim uygulama okullarında 7 alanda 12 kitap, iş okullarında ise 4 alanda 6 kitap olmak üzere 2008-2009 eğitim ve öğretim yılında ilk defa hazırlanan toplam 18 kitap 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında “Ücretsiz Ders Kitabı Dağıtım Projesi” kapsamında 216 bin adet bastırılarak ücretsiz olarak bu öğrencilerimize dağıtılmıştır.

2011-2012 eğitim ve öğretim yılında da bu okullara yeni başlayan zihinsel engelli öğrenciler için de yine kitapları bastırılarak ücretsiz olarak dağıtım yapılmıştır.

Zihinsel engelli öğrencilerin devam ettiği iş eğitim merkezleri ve iş okulları için özür tür ve derecelerine göre belirlenen dallara göre mezuniyetlerinden sonra istihdam edilmelerini, iş hayatında istenen nitelikler ve yeterliliklerle donatılmalarını sağlayacak “Meslekî Eğitim Programları” hazırlama çalışmalarımız devam etmektedir.

Görme engelli öğrencilerimiz için Braille kabartma yazı ile basılmakta olan ders kitapları ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. 2009-2010 eğitim ve öğretim yılında ilköğretim kademesinde 1.500, ortaöğretim kademesinde 554 öğrenci olmak üzere toplam 2.054 öğrenci için 21.330 adet Braille kitap basılmış ve öğrencilere ücretsiz dağıtım yapılmıştır.

2010-2011 eğitim öğretim yılında ise ilköğretim kademesinde 1.593, ortaöğretim kademesinde 537 olmak üzere toplam 2.130 öğrenci için 21.500 adet Braille kitabın basım ve dağıtım tamamlanmıştır.

Ayrıca sadece öğrencilerimiz için değil 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında görevli görme engelli öğretmenler için Braille yazı ile ilköğretim kademesinde 20 çeşit kılavuz kitap, ortaöğretim kademesinde 16 çeşit ders kitabı basılmış ve öğretmenlere ücretsiz olarak ulaştırılmıştır.

İşitme engelliler ilköğretim okullarında, özel eğitim sınıfları veya kaynaştırma yoluyla eğitim alan işitme engelli öğrencilerimiz için 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında okutulmak üzere, ilköğretim okuma yazma öğreniyorum öğrenci kitabı, okuma yazma öğreniyorum öğretmen kılavuz kitabı, ilköğretim “Türkçe 1” öğrenci yardımcı ders kitabı, ilköğretim “Matematik 1” öğrenci yardımcı ders kitabı ve çalışma kitabı, ilköğretim “Matematik 2” öğrenci yardımcı ders kitabı ve çalışma kitabı basılarak 81 ile dağıtım yapılmıştır.

Zekâ, akademik başarı, liderlik, yaratıcılık, sanat ve spor alanlarında yaşlılarına göre farklılık gösteren üstün yetenekli çocukların eğitim-öğretimine, insanlığa yaptıkları katkılar nedeniyle dünyada pek çok ülkede büyük önem verilmektedir. Ülke nüfusunun %2’sini oluşturan üstün yetenekli bireyler her devirde, her ülkenin sahip olduğu en önemli beşeri kaynaklardır. Büyük dönüşüm ve gelişimler bu kaynakların etkin kullanımı ile mümkün olabilmektedir.

Ülke olarak üstün yeteneklilerin eğitimi konusunda atacağımız adımlar ülkemizi politik, iktisadi, stratejik, sosyolojik, bilimsel ve teknolojik yönden güçlendirecektir.

Bu doğrultuda Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun (BTYK) 17 Haziran 2009 tarihinde gerçekleştirilen 19. toplantısında üstün yetenekli bireylerin eğitimini iyileştirmek üzere Bakanlığımız koordinasyonunda YÖK, Kalkınma Bakanlığı ve TÜBİTAK desteği ile “Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı” hazırlanmasına yönelik alınan karar en önemli adım olmuştur. Bakanlık olarak bu karar sonrasında söz konusu Planın hazırlanmasına yönelik önemli çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda; I. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Ortak Akıl Platformu Çalıştayı, Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde

Mevzuat Geliştirme Çalıştayı yapılarak “2012-2016 Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı” taslağı hazırlanmıştır.

Söz konusu Planın uygulamaya konulması ve sağlanan ileri düzey eğitim sayesinde örgün eğitim sistemi içerisinde yeteneklerine ve öğrenme hızlarına göre buldukları eğitim kademesine bağlı kalmaksızın üst sınıf ve üst kademedeki ders alma vb. yöntemlerle yaşlılarından ileri düzeyde bilgiye sahip olarak lise ve üniversiteden erken mezun olma fırsatı yakalayabilecektir.

Halihazırda ülkemizdeki üstün yetenekli bireylerin eğitimleri okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarına devam eden üstün yetenekli çocukların örgün eğitim kurumlarındaki eğitimlerinin yanı sıra, yetenek alanlarına uygun destek eğitim almalarını sağlamak amacıyla açılan Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM) vasıtasıyla yürütülmektedir. 29.11.2011 tarihi itibarıyla 56 ilde 62 adet BİLSEM bulunmakta olup, bu kurumlara devam eden üstün yetenekli öğrenci sayısı 9.125'dir.

Ayrıca Bakanlık merkezde teşkilatında üstün yetenekli çocuklarımızın sorunlarını yakından takip edebilmek için “Özel Yeteneklerin Geliştirilmesi Grup Başkanlığı” kurulmuştur.

Rehberlik hizmetlerinin etkililiğini artırmak ve öncelikle 13 yaş üstü bireylerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda kendilerine uygun meslekleri seçebilmeleri amacıyla web tabanlı “Öğrenci Yönlendirme ve Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi (MBS)” hazırlanmıştır. Sistem, yüz yüze verilen rehberlik hizmetlerinin bir alternatifi değil hizmeti tamamlayıcı nitelikte olup, <http://mbs.meb.gov.tr> adresinden kullanıma sunulmuştur.

Başlangıçta 40 bin olan kullanıcı sayısı Meslekî Bilgi Sisteminin tanıtım çalışmaları, hizmetiçi eğitimler ve bilgilendirme toplantıları sonucunda Ekim 2011 tarihi itibarıyla 1,3 milyona ulaşmıştır.

Çocuklarımızın sağlıklı psiko-sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla Bakanlığımızca çocuk ve ergenlere yönelik “Yaşam Becerileri Eğitim Programı” geliştirilmiştir. Akrandan akarana eğitim yoluyla uygulanan bu program kapsamında 10-19 yaşları arasında 230 akran eğitimcisi çocuk ile 115 akran eğitimcisi danışmanı yetiştirilmiştir. Ayrıca 4.339 çocuğa eğitim verilmiştir.

Öğrenciye verilen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin hedefine ulaşabilmesi için anne babaların çocuk yetiştirme, iletişim ve sorun çözme konusunda gerekli becerileri kazanmaları desteklenmelidir. Bakanlığımız bu ihtiyaca hizmet etmesi için 7-19 yaş çocuğu olan anne ve babalara eğitim programı geliştirmiştir. Bu program kapsamında 5.463 rehber öğretmene ve 170.033 anne babaya eğitim verilmiştir.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında mahkeme kararı ile verilen eğitim ve danışmanlık tedbirlerini Bakanlığımız uygulamaktadır. Danışmanlık tedbiri karar uygulama usul ve esasları hakkındaki tebliğ doğrultusunda danışmanlık tedbiri uygulayacak rehber öğretmen ve sosyal çalışmacılar için eğitim materyali Bakanlığımızca geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur.

Çocuk ve gençlerimizin her türlü riskten korunması ile ilgili olarak ülke genelinde “Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi Eylem Planı (2006-2011+)” uygulanmaktadır. 2010-2011 eğitim ve öğretim döneminde ülke genelinde illerde verilen seminer, bilgilendirme ve eğitim çalışmalarında genel olarak madde kullanımı, bağımlılığı ve zararlı alışkanlıklar, çocukları zararlı alışkanlıklardan korumada ailenin önemi, çocuk ve gençlerin her türlü riskten korunması, güvenli okul, risk faktörleri konularına ağırlık verilmiştir.

Ayrıca “Bağımlılık Yapıcı Maddeler ve Bağımlılıkla Mücadelede Ulusal Politika ve Strateji Belgesinin Uygulanması İçin Eylem Planı 2010 – 2012” doğrultusunda, “Anne Baba Eğitimi”, “Eğitim Yöneticisi Eğitimi”, “Öğretmen Eğitimi” ve “Rehber Öğretmen Eğitimi” el kitapları oluşturulmuştur.

Ülke genelinde yürütülen rehberlik hizmetlerinin koordine edilmesi, özel eğitime ihtiyacı olan engelli bireylerin; eğitsel değerlendirme ve tanılamlarının yapılması amacıyla kurumsal olarak yapılmış rehberlik ve araştırma merkezlerimiz bulunmaktadır. 81 il merkezi ile birlikte nüfus yoğunluğu olan ilçelerimiz başta olmak üzere 2002 yılında 126 iken %70 artışla bugün bu merkezlerin sayıları 214’e ulaşmıştır.

Sayın Başkan Değerli Milletvekilleri

Üniversitelerin görevi, bilgiyi çoğaltarak teknolojiye ve toplumun faydasına dönüştürüp ileri bilgiyi sürekli olarak yeniden üretmektir.

Üniversiteler meslek öğrenimi veren, bunun için gerekli teknolojiyi takip eden ve üreten kurumların başında gelir.

İnancım odur ki muasır medeniyet seviyesini yakalamak ve ülkemizi modern dünyaya entegre etmek de üniversiteyle başlar.

Gelecek için en çok odaklanmamız gereken husus, üniversite eğitiminde kalitenin evrensel ölçülere ulaşmasını sağlamaktır.

Dünyanın hızla değişiyor ve dönüşüyor olması üniversitelerimize de yeni görev ve sorumluluklar yüklemektedir.

Teknoloji ve onun kaynağı olan bilimin üretildiği üniversite kurumu, aynı zamanda ekonomik büyüme, toplumsal refah, dünya pazarlarında rekabet üstünlüğü, topluma vizyon çizmede ve ülkenin sorunlarını çözmede öncü ve yol gösterici rolü ile toplumlar için vazgeçilmez öneme sahiptir.

Uluslararası bilim, teknik ve sanat birikiminden daha fazla yararlanarak ülkemizde bilim-teknoloji-sanat üretme ve kullanma düzeyini artırmak için yurt dışına daha fazla öğrenci göndermek, yükseköğretim kurumlarını ilgili tarafların katkılarıyla, ülke ekonomisinin ve sosyal yapısının ihtiyaç duyacağı alanlarda ihtisaslaştıracak bölgesel işbirlikleri aracılığıyla Türkiye’yi bilimsel çalışmaların merkezi yapmak istiyoruz.

Son yıllarda ortaöğretimdeki okullaşma oranının yükselmesi, yüksek öğretime olan talebi de artırmaktadır. Bu yoğun talebi karşılamak üzere 2003 yılından bugüne kadar yükseköğretime yapılan büyük yatırımlar, ülkemizin her iline yaygınlaştırılan üniversiteler ve vakıf üniversitelerinin de kurulmasının desteklenmesi ile 9 yıllık sürede çok önemli ilerlemeler sağlanmıştır.

Amacımız hem yükseköğretime olan talebi karşılamak hem de bilginin ve teknolojinin üretildiği, paylaşıldığı üniversiteler aracılığıyla dünya ile rekabet edebilen gençler yetiştirmektir.

Sürekli büyüyen ekonomisiyle, gelecekte dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olmasını hedeflediğimiz ülkemizde bu büyümeyi sürekli kılmak ve dünya ile rekabet edebilmek için her yönden hazırlıklı olmamız gerekmektedir.

2002 yılında 53 Devlet 23 vakıf olmak üzere üniversite sayısı 76 iken 2003-2011 yılları arasında 50'si Devlet, 39'u vakıf üniversitesi olmak üzere 89 yeni üniversitenin kurulması ile toplam üniversite sayısı 103 Devlet, 62 Vakıf olmak üzere 165'e ulaşmıştır.

Kuruluş aşamasında olan Türk-İtalyan Üniversitesi dahil halen üniversitelerimiz bünyesinde 50 fakülte, 20 yüksekokul ve 14 enstitü olmak üzere toplam 84 yükseköğretim biriminin kurulması ile ilgili iş ve işlemler devam etmektedir.

Yeni kurulan 50 üniversiteye 104.998 kadro ihdas edilmiştir. 2002 yılından 20.08.2011 tarihine kadar yeni kurulan üniversitelerle beraber mevcut üniversitelerde 357 Devlet, 231 vakıf olmak üzere 588 fakülte; 134'ü Devlet, 46'sı vakıf olmak üzere toplam 180 yüksekokul; 163'ü Devlet, 93'ü vakıf olmak üzere toplam 256 enstitü ve 164 meslek yüksekokulu açılmıştır.

14.10.2011 tarihi itibarıyla 103 Devlet, 62 vakıf olmak üzere toplam 165 üniversitenin bünyesinde

- 822 Devlet, 328 vakıf olmak üzere toplam 1.150 fakülte,
- 369 Devlet 150 vakıf olmak üzere toplam 519 enstitü,
- 310 Devlet 66 vakıf olmak üzere toplam 376 yüksekokul,
- 624 Devlet 52 vakıf olmak üzere toplam 676 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Tüm üniversitelerimizde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 76.090 akademik personel görev yaparken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında bu sayı 111.495 akademik personele yükseltilmiştir ve artış oranı %46,5'dur.

Bakanlığımız tarafından üniversitelerin öğretim elemanı ve diğer kamu kurumlarının uzman personel ihtiyacını karşılamak üzere, 1416 sayılı Kanun uyarınca resmi burslu statüde "5 Yılda 5.000 Öğrencinin Yurt Dışına Gönderilmesi Projesi" 2006 yılında uygulamaya konulmuştur.

Bu Proje kapsamında yurtdışına çıkış tarihi esas alınarak yıl bazında öğrenimine başlayan öğrenci sayısı 2006 yılında 17, 2007 yılında 426, 2008 yılında 433, 2009 yılında 584, 2010 yılında 580, 2011 yılında 13 olup, proje süresince (14.10.2011 tarihi itibari ile) toplam 2.053 öğrenci yurtdışına yüksek lisans ve doktora eğitimi almak için gönderilmiştir.

Özellikle yeni kurulan üniversitelerin öğretim elemanı ihtiyacını hızlı bir şekilde karşılayabilmek için ilave 9.000 adet atama izni verilmesi planlanmıştır.

2010-2011 eğitim ve öğretim yılında üniversitelerimizde 903.589 önlisans, 2.233.767 lisans, 489.286 ikinci öğretim, 169.773 lisansüstü (126.368 yüksek lisans, 43.405 doktora) ve 20.671 tıpta ihtisas öğrencisi olmak üzere toplam 3.817.086 öğrenci eğitim görmüştür.

2010-2011 eğitim ve öğretim yılında YÖK'e bağlı olmayan diğer eğitim kurumlarında ise (askeri okullar ve polis akademisi) 19.821 önlisans, 7.237 lisans, 1.145 lisansüstü (678 yüksek lisans, 467 doktora) ve 7.967 tıpta ihtisas öğrencisi olmak üzere toplam 36.170 öğrenci eğitim görmüştür.

Üniversiteler arasındaki rekabet, eğitimde kalite, ülkemizin yüksek öğrenim alanında okullaşma hedefi, gençlerimizin yüksek öğrenim taleplerinin karşılanması gibi faktörleri dikkate alarak vakıf üniversitelerinin kurulması, desteklenmesi ve geliştirilmesine önem veriyoruz.

Yükseköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %14,65 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında %33,06'ya yükseltilmiştir. Yükseköğretimde brüt okullaşma oranı 2002 yılında %27,12 iken 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında %58,45'e yükseltilmiştir. Böylece 9 uncu Kalkınma Planında (2007-2013) öngörülen %48 brüt okullaşma oranı hedefi geçilmiştir.

Yükseköğretimle ilgili olmasından dolayı öğrencilerimizin barınma, kredi ve burs konularına da temas etmekte fayda görüyorum.

Yükseköğrenim öğrencilerimizin barınma ve diğer ihtiyaçlarının karşılanmasında önemli bir rol oynayan YURT-KUR bütçesi 2002 yılında 494.000.000 TL iken 2012 yılında 4.449.878.000 TL öngörülmüş olup, Hükümetlerimiz döneminde 2002'ye göre %800'lük artış sağlanmıştır.

16.08.2011 tarihi itibari ile Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı 81 il ve 117 ilçedeki 289 yurтта; 103.639 erkek, 153.536 kız olmak üzere toplam 257.175 öğrenci barınmaktadır.

Diğer taraftan 2003 yılından 31.10.2011 tarihine kadar 5.090.684 öğrenciye öğrenim kredisi verilerek 8.396.282.083 TL, 2004 yılından aynı tarihe kadar 629.338 öğrenciye 2.581.742.585 TL burs ödemesi yapılmıştır.

2003-2011 yılları arasında yükseköğretimde devir, tahsis, kira bağış yolu ile 113 ve mülkiyet olarak 78 adet olmak üzere toplam 191 adet blok-yurt binası hizmete sunulmuş ve 16.08.2011 tarihi itibari ile yükseköğretimde 80.539 ilave yatak kapasitesi sağlanmıştır.

Yükseköğretim bütçesi 2002 yılında 2.495.967.700 TL iken 2011 yılında 11.503.927.500 TL'ye yükseltilmiş ve 2002'ye göre %361'lik artış sağlanmıştır. 2012 yılı bütçesinin 12.743.603.000 TL öngörülmesiyle birlikte 2002 yılına göre artış oranı %410,5'e ulaşacaktır.

Üniversite AR-GE bütçesi 2002 yılında 86.623.000 TL iken 2011 yılında 547.000.000 TL'ye yükseltilmiştir. Artış oranı %531,5'dir. 2012 yılı bütçesinin 586 milyon TL'ye yükselmesiyle 2002 yılına göre artış oranı %576,5'e ulaşmış olacaktır.

Türkiye'nin AR-GE bütçesi, 2002 yılında 57 milyar 670 bin TL iken 2011 yılında 2 milyar 395 milyon TL'ye yükseltilmiştir. Artış oranı %4.053'dür. 2012 yılı Türkiye'nin toplam AR-GE ödeneğinin 2 milyar 654 milyon TL'ye çıkarılması öngörülmüştür. 2002 yılına göre artış oranı %4.502'ye ulaşmış olacaktır.